

verket

Månadsrapport

– Sveriges vassaste omvärldsbevakning av arbetsmarknadsfrågor

Prognosen som kom av sig

Arbetsförmedlingen

Ny utgiftsprognos med kraftigt justerade utsikter för både matchning och arbetsmarknadsutbildning.

TJÄNSTEMANNAANSVAR

Regeringen

Skärpta förslag mot tjänstefel och otillbörlig påverkan.

MYNDIGHETSUTREDNINGEN

Regeringen

Myndighetsutredningen som föreslår sammanslagningar får kritik.

INVANDRAD ARBETSKRAFT

SCB

Ny rapport tittar närmare på arbetskraftsinvandringen..

Tretton månader kvar till valet

Det är juli. Sverige står mitt i industrisemester, och politiken har åtminstone tillfälligt lämnat plats åt jordgubbar, barnskrik från badplatser och läsning som inte kräver fotnoter. Men det går inte riktigt att skaka av sig att det bara är 13 månader kvar till riksdagsvalet.

Det politiska landskapet ser mer oförutsägbart ut än på länge. Liberalerna har bytt partiledare, men opinionssiffrorna förblir envist låga. Frågan är om partiet hinner återvinna trovärdighet som självständig liberal röst eller om det väntar ett historiskt sorti från riksdagen. Ett sådant utfall skulle kunna skaka om balansen i båda blocken.

Samtidigt förblir Centerpartiet en joker. Efter år av vägval, svekbatt och svajiga samarbeten är det oklart var Anna-Karin Hatt till slut landar. I praktiken lär valet handla om vilket samarbete som är minst dåligt. En ny regeringsbildning kommer inte att bli enkel särskilt inte om Centern återigen blir vågmästare.

Ett sannolikt scenario är att Socialdemokraterna söker bilda en minoritetsregering med stöd från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Centern. Det är en lösning som ser möjlig ut på papperet men desto mer skakig i praktiken. Frågan är hur mycket reformutrymme som faktiskt finns inom en sådan konstellation. Socialdemokraterna har lovat att "ta tillbaka kontrollen" över välfärden, men hur det ska gå ihop med Centrerns tydliga privatiseringsvurm.

Så medan sommaren ännu dröjer sig kvar lite till och politiken för en gångs skull är på sparlåga, är det kanske just det som gör sig mest påmint: att det snart börjar igen. Och att nästa mandatperiod kan komma att bli mycket mer komplicerad än den vi försöker lägga bakom oss.

I detta nummer av Werkets Månadsrapport tittar vi närmare på regeringens nya förslag till tjänstemannaansvar, Arbetsförmedlingens nya utgiftsprognos, SCB:s nya rapport om arbetskraftsinvandring och mycket mer.

Trevlig läsning!

Björn Elmquist

bjorn@verket.nu | 070-888 26 01

INNEHÅLL JULI 2025

- 3** **Tjänstemannaansvaret**
Skärpta förslag mot tjänstefel och otillbörlig påverkan.
- 5** **AF:s Utgiftsprognos**
Kraftigt justerade utsikter för både matchning och AUB.
- 7** **Arbetskraftsinvandring**
Ny rapport från SCB tittar närmare på arbetskraftsinvandring.
- 8** **Myndighetsutredningen**
Regeringens myndighetsutredning får kritik från flera läger.
- 9** **Notiser**
Månadens nyheter i korthet.
- 10** **Statistik – makro**
Vi mäter temperaturen på arbetsmarknaden.
- 12** **Statistik – tjänster**
Statistik för ROM2, STA och IPSU.
- 19** **Statistik – utbildning**
Antalet deltagare i AUB och FUB.

Regeringen

Skärpt lag mot tjänstefel – ett skifte i ansvarskulturen?

Regeringens särskilda utredare föreslår ett omfattande reformpaket för att motverka korruption och stärka ansvarsutkrävandet i offentlig sektor, det så kallade tjänstemannaansvaret. Om betänkandet blir verklighet kan det förändra förutsättningarna för hur myndigheter och offentligt finansierade aktörer bedriver sitt arbete, särskilt i skärningspunkten mellan förvaltning och marknad.

Betänkandet *Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)*, som överlämnades till regeringen i juli, innehåller förslag som syftar till att skapa ett mer heltäckande, förutsebart och effektivt system för att motverka oegentligheter inom offentlig verksamhet. Det handlar inte bara om att bekämpa mutor i traditionell mening, utan om att stärka tilliten till offentlig förvaltning genom tydligare gränser för ansvar och skarpa konsekvenser vid överträdelser.

Brott mot "grovt otillbörligt gynnande"

En av utredningens mest uppmärksammade nyheter är förslaget om att införa ett nytt brott i brottsbalken: grovt otillbörligt gynnande. Detta brott ska kunna tillämpas i fall där någon i offentlig ställning utan att ha begått ett mutbrott eller tjänstefel i traditionell mening på ett otillbörligt sätt gynnar en aktör, exempelvis i samband med upphandling eller myndighetsutövning.

Exempelvis kan det handla om att en tjänsteman utformar ett förfrågningsunderlag så att det otillbörligt gynnar en viss leverantör, eller att beslut fattas på grunder som avviker från objektivitetsprincipen utan att det är uppenbart olagligt. Det nya brottet ska träffa dessa gråzoner och därmed öka möjligheterna

till rättsligt ansvarsutkrävande.

Straffet föreslås bli fängelse i högst fyra år, och vid grova fall kan det bli fråga om lägst sex månaders fängelse. Utredningen föreslår även att brottet ska kunna begås med oaktsamhet, inte bara uppsåt vilket är en markant förändring i förhållande till nuvarande praxis.

Brottet tjänstefel reformeras

Även brottet tjänstefel föreslås reformeras, med en ny definition som ska skapa större tydlighet i vad som faktiskt utgör ett brott. Dagens formulering att någon vid myndighetsutövning genom "handling eller underlåtenhet åsidosätter vad som gäller för uppgiften" har lett till svårigheter i rättstillämpningen. Den föreslagna lydelsen tydliggör att det ska röra sig om klart otillbörligt agerande, men behåller möjligheten att döma även vid oaktsamhet.

Betänkandet gör en viktig åtskillnad mellan fel som är naturliga i en komplex förvaltningsmiljö och ageranden som avviker så tydligt från yrkesmässiga krav att de måste få rättsliga konsekvenser. Det tydliggörs att tjänstefel inte ska omfatta bagatellartade misstag, men att systematiska eller grova avsteg från regelverk eller objektivitetsprincipen kan leda till straffansvar.

Skärpta regler om mutbrott och ansvar

Utredningen föreslår även att regelverket kring mutbrott justeras, bland annat genom att klargöra vad som utgör en otillbörlig förmån. Syftet är att minska osäkerheten vid bedömningen av gåvor, bjudresor och andra förmåner som ges i samband med myndighetsutövning eller offentlig upphandling.

Dessutom föreslås att det införs ett utvidgat ansvar för chefer, i linje med den så kallade kommanditmodellen.

Det innebär att även ledare och beslutsfattare som inte själva utfört en brottslig handling kan hållas ansvariga om de genom sin passivitet eller bristande kontroll möjliggjort att brott begåtts i verksamheten.

Förlängd preskription

För att ytterligare stärka systemets effektivitet föreslås att preskriptionstiden för brott som rör korruption och allvarliga tjänstefel förlängs. Det innebär att ärenden som idag skulle ha avskrivits efter fem eller tio år i framtiden skulle kunna leda till åtal även långt senare, vilket är särskilt relevant i ärenden där det tar tid att upptäcka brottet.

Utredningen föreslår också att åklagare i större utsträckning ska kunna väcka åtal på egen hand, även när det gäller gärningar inom offentlig verksamhet som tidigare krävt målsägandens medgivande.

Werket kommenterar

Förslagen i SOU 2025:87 ska förstås i ljuset av en bredare rättspolitisk rörelse, där kraven på tjänstemannaansvar återkommit med kraft de senaste åren. I debatten har det ofta uttryckts som en kritik mot "ansvarslös förvaltning", där politiska beslut verkställs utan tydligt individuellt ansvar. Regeringens tillsättning av utredningen och tonen i dess förslag markerar ett skifte: från ett system som i huvudsak byggt på internt ansvarstagande och professionell etik till ett system där även straffrätten ska spela en mer framträdande roll.

Utredningen lyfter själv risken för att en skärpt lagstiftning kan leda till

ökad försiktighet, men menar att denna risk vägs upp av behovet att stärka tilliten till det offentliga. Inte minst i en tid där uppfattningar om nepotism, särbehandling och bristande kontroll florerar.

Det är ännu oklart i vilken utsträckning regering och riksdag kommer att gå vidare med alla delar av betänkandet. Men den signal som sänds är tydlig: tjänstemannaansvaret är inte längre bara en ideologisk debatt, utan ett konkret rättsligt förslag.

Notiser

Ekonomi står och stampar

Sveriges BNP ökade med 0,9 procent under andra kvartalet jämfört med samma period i fjol, enligt SCB:s preliminära indikator. Utfallet var lägre än marknadens förväntningar på 1,4 procent.

– Det tyder på att ekonomin har stått stilla under första halvåret, säger Torbjörn Isaksson, chefsanalytiker på Nordea.

Han tror att främst den inhemska efterfrågan gått trögt. Trots det tror Nordea att Riksbanken låter räntan ligga still.

Även Alexandra Stråberg, chefsekonom på Länsförsäkringar, pekar på låg fart och nya risker:

– Tullsituationen med USA kommer påverka statistiken. Ekonomin hade mått bra av fler räntesänkningar, säger hon.

Fotboja bra för arbetsmarknaden

Dömda som avtjänar straff med fotboja klarar sig bättre än fängelsedömda, visar en ny IFAU-studie. De har 13 % högre sysselsättning, 22 % högre inkomster och något lägre återfallsrisk tre år efter straffet. Fotbojan gör att de kan behålla jobb och undvika luckor i CV:t.

Även barn till fotbojedömda presterar bättre i skolan.

Samhällsnyttan bedöms vara sju gånger högre än kostnadsbesparingen för Kriminalvården. Studien bygger på registerdata från 1990-talet och omfattar drygt 80 000 personer.

IFAU:s slutsats: fotboja kan vara ett effektivt verktyg för att stärka vägen tillbaka till arbetslivet.

Fortsatt pressad arbetsmarknad

I juni var 366 496 personer inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen – en ökning med 18 500 på ett år. Arbetslösheten har stigit från 6,6 till 6,9 procent. Ökningen gäller både kvinnor och män, men är något större bland kvinnor.

– Arbetsmarknaden är fortsatt pressad. Vi ser en generell ökning bland vuxna, säger Lars Lindvall, prognoschef.

Antalet långtidsarbetslösa har ökat med över 11 000 till närmare 152 000.

Ungdomsarbetslösheten är stabil på 7,8 procent.

32 405 personer gick till arbete under månaden – något fler än i juni i fjol.

Arbetsförmedlingen

Bakslag för höjda ambitioner i arbetsmarknadsutbildning

Arbetsförmedlingens senaste prognos visar än en gång på neddragna förväntningar för antalet deltagare i matchningstjänster. Än mer slående är att de tidigare kraftigt höjda ambitionerna för antalet deltagare arbetsmarknadsutbildning nu återigen justerats ned.

Utvecklingen på arbetsmarknaden och Arbetsförmedlingens prioriteringar

Utvecklingen på arbetsmarknaden ligger enligt Arbetsförmedlingen i linje med föregående prognos från april. Myndigheten gör bedömningen att arbetslösheten kommer att sluta öka under 2025, och minska svagt mot slutet av året. Minskningen fortsätter sedan enligt prognosen under kommande år, men arbetslösheten bedöms fortsatt hamna på en högre nivå än innan lågkonjunkturen - 7 procent 2025 och 6,8 procent 2026. På grund av det svaga arbetsmarknadsläget bedöms långtidsarbetslösheten stiga under kom-

mande år. Just nu har 42 procent av de inskrivna varit arbetslösa i 12 månader eller längre.

Arbetsförmedlingens prioriteringar ligger fast, och myndigheten kommer att fokusera sina resurser på arbetsgivararbete och arbetsnära insatser till de som står långt från arbetsmarknaden, matchning och kontroll av arbetssökande, samt motverkande av felaktiga utbetalningar.

Matchningstjänster

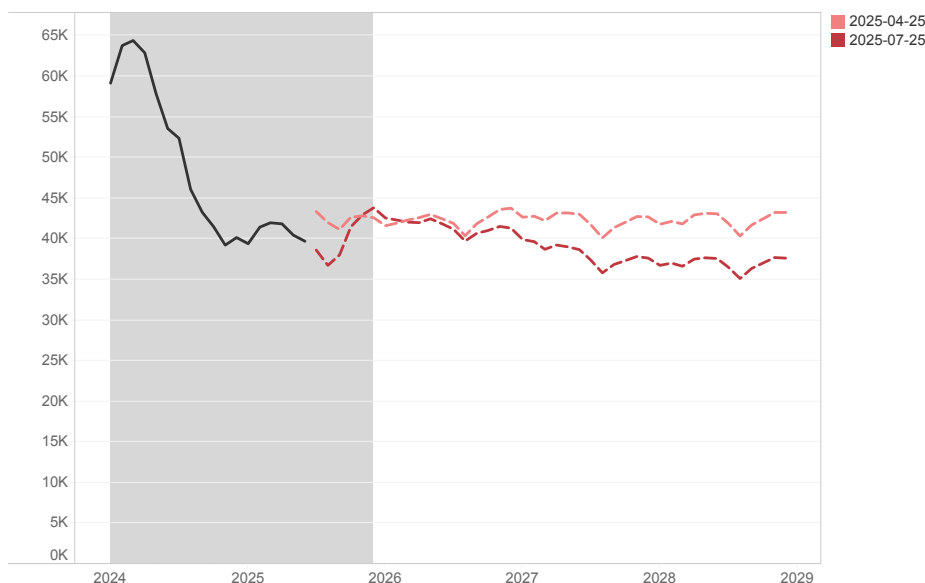
Prognosen innebär ytterligare en nedskrivning av antalet deltagare i upphandlade matchningstjänster - under 2025 i

genomsnitt 1 900 personer färre jämfört med föregående prognos. Under 2025 förväntas antalet deltagare i genomsnitt per månad uppgå till 40 600. Skillnaderna mot föregående prognos blir större längre fram i prognosperioden. Under 2027 och 2028 är antalet deltagare i genomsnitt per månad ca 5 000 färre än i föregående prognos.

Arbetsförmedlingen uppger fortsatt att neddragningen i matchningstjänster beror på att "arbetsnära insatser passar bättre för många av de arbetssökande som står längre från arbetsmarknaden".

Arbetsmarknadsutbildning

I föregående prognos från april gjorde Arbetsförmedlingen en stor sak av sina ökade ambitioner vad gäller arbetsmarknadsutbildning, och justerade kraftigt upp förväntningarna på antalet deltagare. I den senaste prognosen tycks myndigheten ha vaknat upp till en realitet där de planerade åtgärderna för att komma tillrätta med de låga volymerna först "få fullt genomslag under 2028". Följaktligen har myndigheten nu reviderat ner förväntningarna på antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning under 2025, men också för 2026 och 2027. Under 2025 ligger den senaste prognosen 600 deltagare under föregående prognos.

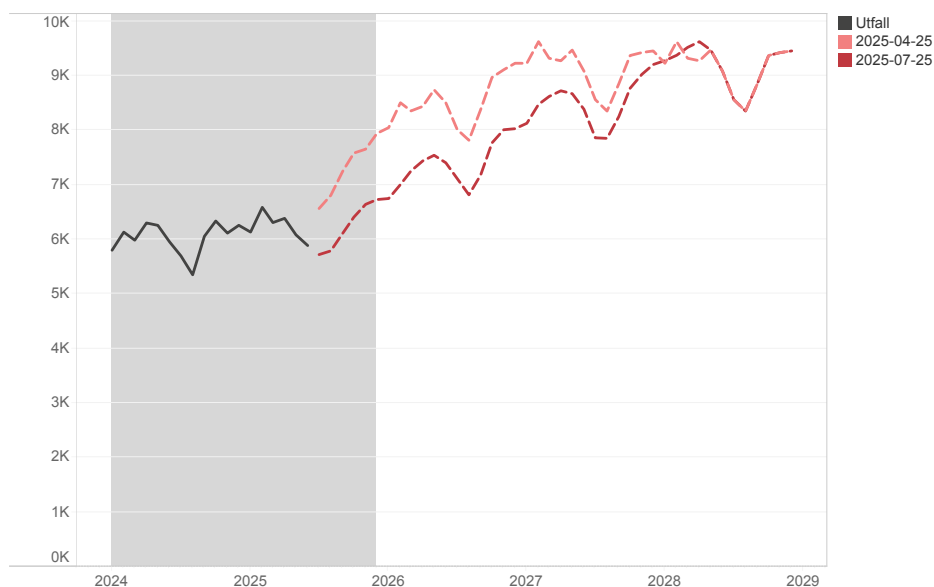
Prognosticerat antal deltagare i matchningstjänster

Förberedande utbildning och andra tjänster

Även avseende upphandlad förberedande utbildning har Arbetsförmedlingen justerat ned prognosen jämfört med den som kom i april. Antalet deltagare förväntas nu bli 1 600 i genomsnitt per månad under 2025, 100 deltagare färre än i föregående prognos.

Övriga tjänster, vilket inkluderar bland annat Steg till arbete, IPSU och Karriär- vägledning, förväntas enligt den senaste prognosen sammanlagt ha 8 200 deltagare per månad i genomsnitt under 2025, vilket är 500 färre än i föregående prognos.

Prognosticerat antal deltagare i arbetsmarknadsutbildning

Werket kommenterar

Så kom den till slut, prognosen som skulle visa att Arbetsförmedlingen menade allvar med sina ambitioner för arbetsmarknadsutbildning. Efter att tidigare i år ha trummat upp förväntningarna om ett kraftigt ökat deltagande har myndigheten nu tvingats revidera ner förväntningarna för inte bara 2025, utan även för 2026 och 2027. Det är svårt att läsa det som något annat än ett misslyckande.

Vi varnade för detta redan när den tidigare prognosen släpptes. Då hävdade Arbetsförmedlingen att man "identifierat ett antal åtgärder" som skulle få volymerna att öka. Men inga konkreta detaljer presenterades, inga tydliga beslut fattades, och ingen utomstående fick se vad som egentligen låg bakom dessa plötsliga framtidschopp. Vi skrev att det inte räcker att säga att man vill se fler deltagare i arbetsmarknadsutbildning man måste också vara beredd att fatta svåra

beslut, prioritera internt och redovisa exakt hur det ska gå till. Annars är det bara teater. Och just teater är precis vad vi nu ser fasaden rämna kring.

De nedreviderade siffrorna i den nya prognosen är ett tyst erkännande av att de interna åtgärder som utlovades inte får effekt i närtid. Enligt myndigheten själva "först fullt genomslag under 2028". Det innebär att tre hela år av arbetslöshet och kompetensbrist ska passera innan man når de volymer man tidigare lät förstå låg runt hörnet. Det är en planering som i bästa fall är naiv, i sämsta fall cynisk.

Vi har haft rätt förut. Och vi säger det igen: ska utbildningsvolymerna upp, måste någon ta ansvar. Annars blir även nästa prognos bara ännu ett avsnitt i en redan alldeles för lång följetong av förlorade möjligheter.

Samtidigt kapas matchningstjänster med

tusentals platser med hänvisning till att arbetsnära insatser "passar bättre".

Det är svårt att undgå slutsatsen att Arbetsförmedlingen är fast i ett strategiskt vakuum: man säger sig prioritera arbetsnära insatser, samtidigt som man tidigare hävdade att det internt levererade insatsen Sammanhållet Matchningsstöd inte skulle konkurrera med upphandlade matchningstjänster då det enligt uppgift skulle vara olika målgrupper.

Måhända kan man tolka prognosen för 2027 och 2028 som att Arbetsförmedlingen förväntar sig ett regeringsskifte, med mindre fokus på fristående aktörer som följd.

SCB - Statistiska Centralbyrån

Arbetskraftinvandringen hamnar i storstäder och storföretag

En ny rapport från SCB visar att arbetskraftsinvandrare från länder utanför EU/EES i stor utsträckning anställs i teknikintensiva, exportinriktade företag i Sveriges tre största storstadsregioner. Mindre arbetsgivare har däremot svårt att attrahera denna kompetens trots ett stort behov.

Vilka arbetsgivare drar nytta av den internationella kompetens som varje år söker sig till Sverige? Den frågan besvaras i SCB:s nya temarapport *"Internationell kompetens på svenska arbetsplatser"* som kartlägger de arbetsgivare som 2022 hade anställt arbetskraftsinvandrare från länder utanför EU/EES (så kallade tredjelandsmedborgare) med arbetstillstånd utfärdat året innan.

Resultatet är tydligt: det är de stora, kunskapsintensiva företagen i storstadsregionerna som lockar till sig den största delen av denna grupp.

Storstadsfokus och teknikorientering

Totalt var 6 660 tredjelandsinvandrare från 2021 folkbokförda och sysselsatta i Sverige året därpå. Mer än hälften arbetade i Stockholmsregionen, medan Göteborg och Malmö-Lund stod för 18 respektive 12 procent. Sammanlagt fanns 82 procent av denna grupp i någon av dessa tre lokala arbetsmarknader, en stark överrepresentation jämfört med den totala sysselsättningen.

Nästan hälften av arbetskraftsinvandrarna arbetade inom Information och kommunikation samt företagstjänster, särskilt inom yrken som mjukvaruutveckling, datakonsulting, lokalvård och teknisk forskning. Inom tillverkningsindustrin handlade det ofta om produktion av fordon och batterier.

Kvalifikationer hos arbetstagarna

Hälften av de sysselsatta arbetskraftsinvandrarna klassificerades som högkvalificerade enligt SCB:s definition, det vill säga yrken som kräver fördjupad högskoleutbildning eller chefspositioner. Men även inom lågkvalificerade yrken fanns en viss överrepresentation, särskilt i hotell- och restaurangsektorn.

Matchningen är inte slumpmässig. Rapporten visar att högkvalificerade individer nästan uteslutande arbetar på arbetsplatser där majoriteten av personalen också är högkvalificerad. Detsamma gäller för övriga kvalifikationsnivåer. Enligt SCB återfinns 87 procent av de högkvalificerade arbetskraftsinvandrarna på arbetsplatser med just den profilen, vilket tyder på ett system där arbetsgivare söker mycket specifika kompetenser och där etableringsprocessen fungerar bäst när strukturer och HR-resurser redan finns på plats.

SCB konstaterar att arbetskraftsinvandring är betydligt vanligare på företag som redan har erfarenhet av att anställa utländsk personal, en slags tröskeleffekt. Har man gjort det förut är sannolikheten hög att man gör det igen.

Ledarskap med internationell blick

En annan tydlig indikator är bakgrunden hos företagsledningen. Bland de företag som anställde arbetskraftsinvandrare

var det nära tre gånger vanligare att den operativa verksamhetsledaren var född utomlands, jämfört med företag i allmänhet. När även styrelsens sammansättning räknas in visar det sig att tre av fyra företag i den gruppen hade internationella kopplingar i ledningen.

Det kan tyda på att personliga erfarenheter och internationella nätverk spelar en avgörande roll för viljan att rekrytera globalt. Det skapar också en tydlig koppling mellan mångfald i ledningsstrukturer och ökad öppenhet för internationell arbetskraft.

Werket kommenterar

SCB:s rapport rymmer inga egna rekommendationer, men ger ett tydligt beslutsunderlag: den svenska arbetsmarknaden är tudelad. Storstadens kunskapsföretag har hittat fungerande vägar för att attrahera efterfrågad kompetens utifrån.

Vill Sverige verkligen konkurrera om den globala kompetensen, måste fler arbetsgivare ges verktyg att öppna dörren, inte bara de som redan vet hur man gör.

Regeringen

Kritik mot myndighetsutredning: "Bristande analys och ensidigt fokus"

Regeringens utredning om att minska antalet statliga myndigheter får skarp kritik från flera håll. Remissvaren varnar för oklara konsekvenser, bristande analys och ett alltför snävt effektivitetsperspektiv. Nu väcks frågor om utredningens metod och om beslutsunderlaget är tillräckligt robust för genomgripande förändringar i statsförvaltningen.

I februari 2024 presenterade den särskilde utredaren Ulf Bengtsson, tidigare generaldirektör och riksrevisor, sitt betänkande om hur statens mindre myndigheter bör organiseras i framtiden. Syftet var att minska antalet myndigheter och skapa en mer effektiv förvaltning

Totalt föreslås sju myndigheter och tre kommittéer avvecklas. Deras uppgifter ska i stället överföras till andra myndigheter. Dessutom föreslås en ny myndighet bildas samt att Upphandlingsmyndigheten och Statskontoret får utökade uppdrag.

Men när remissvaren nu sammanställts står det klart att förslagen mött omfattande motstånd. Kritiken handlar inte i första hand om förändringarnas mål, utan om det bristfälliga analysarbete som ligger till grund för betänkandet.

Kritik från flera håll

De flesta berörda myndigheter är kritiska till att förslagen genomförs. Flera pekar på att utredningen inte lyckats förklara hur förslagen påverkar verksamhet, personal, rättssäkerhet och uppdragsuppfyllelse.

Kammarkollegiet, som omfattas av två av förslagen, menar att konsekvensanalysen är "mycket bristfällig i samtliga delar". Barnombudsmannen framhåller

att utredningen inte förstått vad barnkonventionen innebär för myndighetens roll, och Södertörns högskola liksom Stockholms universitet anser att analysen saknar koppling till relevant samhällsvetenskaplig forskning.

Otydlig konsekvensanalys

En återkommande invändning är att konsekvenserna för berörd personal, uppdrag och kvaliteten i verksamheten inte analyserats tillräckligt.

Utredningen bygger på premissen att myndighetsformen i normalfallet är det mest lämpliga för statlig verksamhet. Men samtidigt föreslås undantag som ifrågasätter den hållningen. Det skapar osäkerhet om vilka principer som legat till grund för utredningens avvägningar.

Dessutom menar flera remissinstanser att betänkandet saknar ett helhetsperspektiv. Det finns, enligt kritikerna, ingen diskussion om hur förändringarna skulle påverka förvaltningens legitimitet, medborgarperspektiv eller tillgång till expertkunskap.

Ett pressat utredningsarbete?

Ulf Bengtsson fick i december 2023 uppdraget att göra en översyn av statens mindre myndigheter, ett arbete som senare utvidgades till att även omfatta analys- och utvärderingsmyndigheter.

Sammanlagt 50 myndigheter kallades till möten, men flera av dem anser att dialogen varit begränsad och att synpunkter inte beaktats tillräckligt.

Det finns tecken på att tidsramarna varit snäva, vilket kan ha påverkat både kvalitet och djup i arbetet. Vissa bedömare pekar på att det fanns en stark förväntan från regeringen om att leverera konkreta besparingsförslag snabbt, snarare än att göra en långsiktig reformanalys.

Vad händer nu?

Regeringen har ännu inte tagit ställning till utredningens förslag, men de skarpa remissreaktionerna lär få betydelse. Enligt tidigare signaler vill regeringen se över myndighetsstrukturen för att effektivisera statsförvaltningen, minska parallella funktioner och öka samordningen mellan små myndigheter.

Att kritiken främst kommer från myndigheter som direkt berörs av nedläggningsförslag är knappast förvånande. Inom offentlig förvaltning är det välkänt att förändringar som rör struktur och mandat ofta möter motstånd från de som riskerar att förlora sin självständighet. Frågan är i vilken grad remissinstanserna kritiserar bristerna i analysen och i vilken grad de försvarar sina egna positioner.

Notiser

Kompetensbrist mitt i lågkonjunkturen

här finns jobben 2025

Trots en utdragen lågkonjunktur har arbetsgivare fortsatt svårt att rekrytera rätt kompetens. I nära en tredjedel av de analyserade yrkena råder brist, och i många fler finns paradoxala miss-matchningar. Det är en situation som både öppnar dörrar för arbetssökande och kräver åtgärder från utbildningssystem och arbetsgivare.

Enligt Arbetsförmedlingens senaste yrkesbarometer råder det brist på arbetskraft i 53 av de 165 analyserade yrkena. Här återfinns bland andra sjuksköterskor, kockar, systemutvecklare och specialpedagoger, yrken som alla har haft återkommande rekryteringsproblem de senaste åren.

Men bilden är mer komplex än bara brist. I 29 yrken talar myndigheten om en "paradox", det vill säga att det visserligen finns lediga jobb, men också ett outnyttjat utbud i form av arbetslösa, deltidsarbetande eller personer som nyligen lämnat yrket. Receptarier, vårdbiträden och servitörer är exempel där kompeten-

sen finns, men inte används. Förklaringen handlar ofta om bristande matchning och svårigheter att få till heltidstjänster.

Dessutom råder balans i 48 yrken och överskott i 35, däribland barnskötare, administratörer och butikssäljare. Det innebär att arbetsmarknaden nu präglas av stora skillnader mellan yrkesområden, där tillgången på arbete i allt större utsträckning påverkas av region, bransch och utbildningsnivå.

Det nya underlaget från Arbetsförmedlingens och SCB:s gemensamma undersökning visar att mer än hälften av arbetsgivarna som försökt rekrytera haft

problem. Bristen på relevant erfarenhet och utbildning dominerar.

På fem års sikt förväntas efterfrågan öka inom hälso- och sjukvård, medan minskade barngrupper och fortsatt digitalisering tros pressa efterfrågan inom pedagogik och administration.

Det är en tudelad arbetsmarknad som växer fram där det samtidigt råder både arbetslöshet och brist. För den som funderar på karriärbyte eller vidareutbildning kan yrkesbarometern vara en värdefull kompass.

FINSAM behöver ett omtag

Trots att lagstiftningen om finansiell samordning funnits i över 20 år är det bara 24 000 personer som under 2024 fått individinriktade insatser genom samordningsförbund. Det är alldeles för få, menar SKR:s ordförande Anders Henriksson och kräver nu en oberoende utredning.

Samarbetet mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner inom ramen för FINSAM har länge haft potentialen att erbjuda samordnat stöd till personer med komplexa behov av rehabilitering. Men enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har systemet inte förmått möta verklighetens behov. Regelverken är snåriga, styrningen splittrad och för få får del av insatserna.

"Det duger inte," skriver Anders Henriks-

son i en debattartikel, och pekar på att kommunerna i allt större utsträckning tvingas ta ansvar som tidigare låg hos parterna gemensamt. Samtidigt som behoven ökar och arbetsmarknadens krav skärps, har Arbetsförmedlingen dragit sig tillbaka från fysiska mötesplatser och Försäkringskassans reformförslag bedöms otillräckliga.

Henriksson efterlyser nu en bred översyn med fokus på tre områden: att fler ska få ta del av samordnade insatser, att

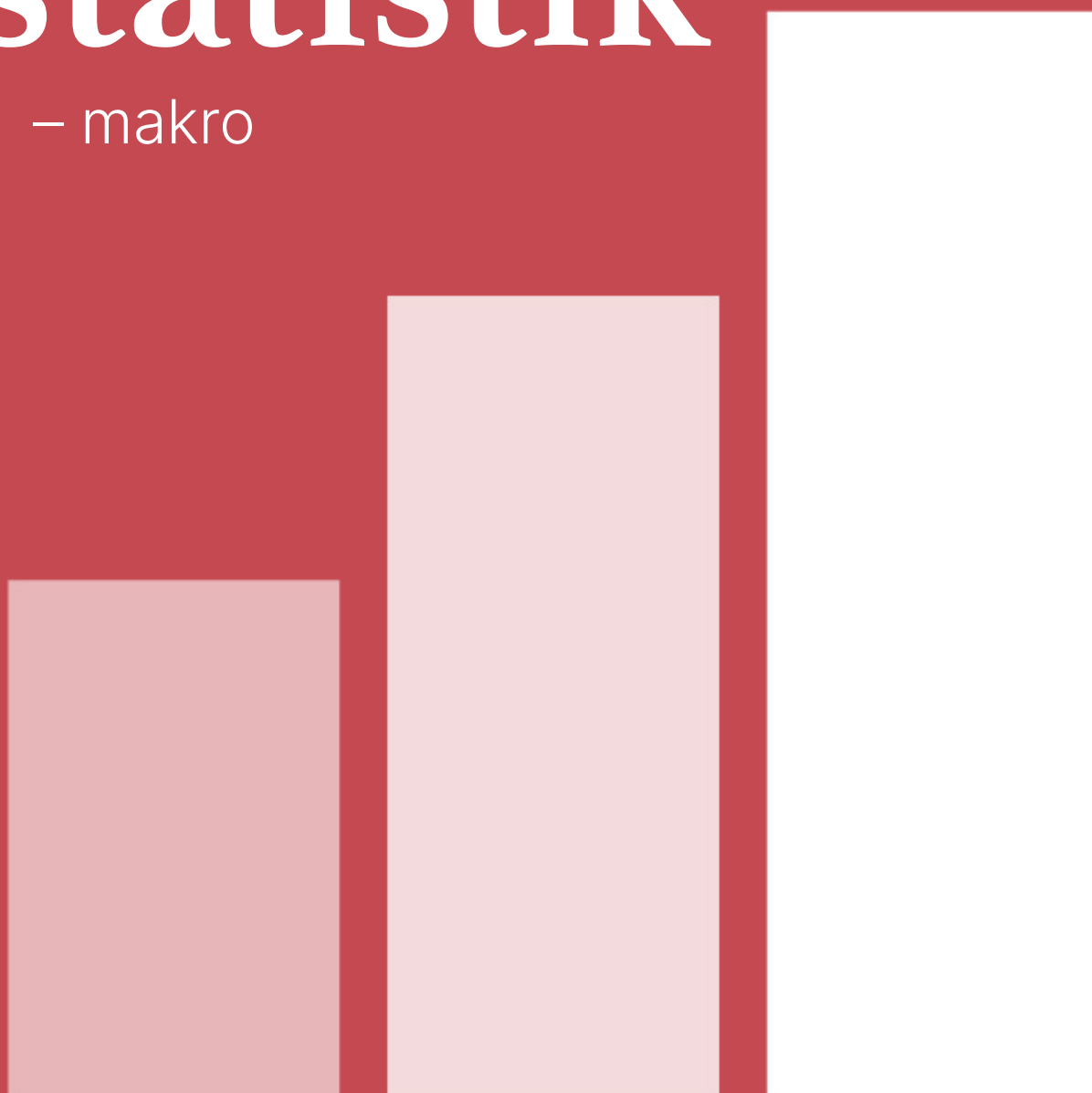
förbunden ges möjlighet att skapa nytta både direkt och indirekt för individen, samt att ansvar, juridik och finansiering förenklas.

Anders Henriksson, SKR:s ordförande

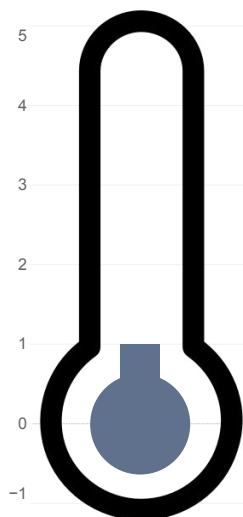
statistik

– makro

MAKROLÄGET

TEMPERATUREN PÅ ARBETSMARKNADEN

Endast en av fem indikatorer är positiva, och arbetsmarknaden betecknas därmed som kall.

Arbetslösheten har de senaste 12 månaderna stigit med 0,34 procentenheter och landade i juni 2025 på 6,9 procent. Arbetsförmedlingens bedömning är att arbetslösheten kommer att "sluta öka under 2025".

Långtidsarbetslösheten minskade i juni mycket marginellt, med 100 personer, men nivån är fortsatt högre än för 12 månader sedan.

Varsel: Förra månadens rekordnivåer upprepades inte i juni, och varselindikatorn är den enda som är positiv, även om förändringen nedåt jämfört med juni förra året är mycket liten.

Lediga jobb fortsatte att minska i juni, och ligger märkbart lägre än siffran för juni 2024.

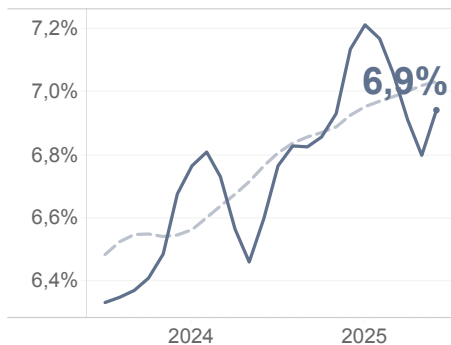
Barometerindikatorn är fortsatt på en nivå under 100, vilket indikerar ett svagare stämningsläge i ekonomin än normalt, och ligger därtill under noteringen för juni 2024.

En av fem indikatorer är positiva. Arbetsmarknaden är **kall**.

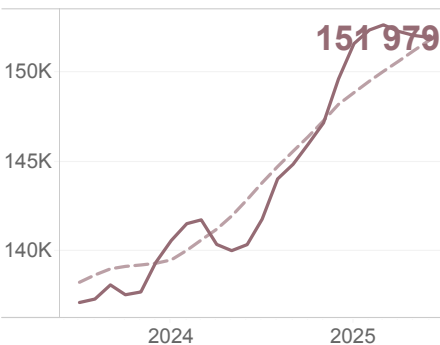
Arbetslöshet

Förändring 12 mån: 0,34 procentenheter

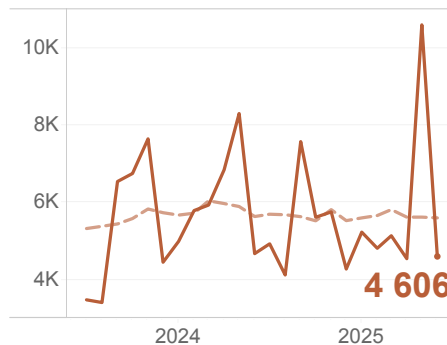
Antal långtidsarbetslösa

Förändring 12 mån: 11 651 personer

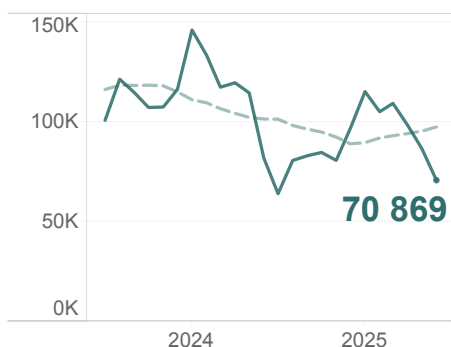
Antal varslade personer

Förändring 12 mån: -73 personer

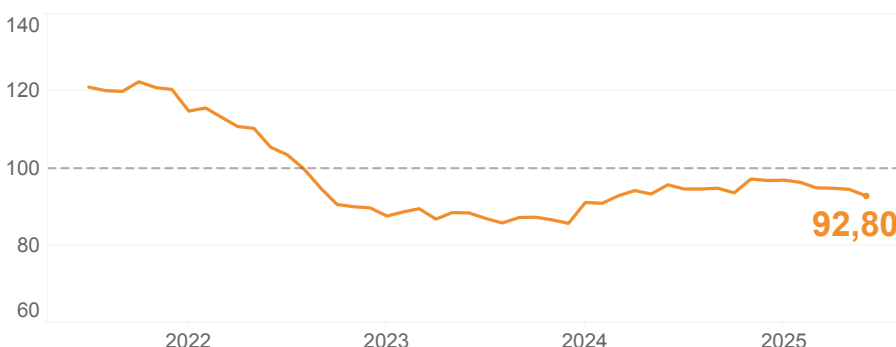
Antal lediga jobb

Förändring 12 mån: -11 026 platser

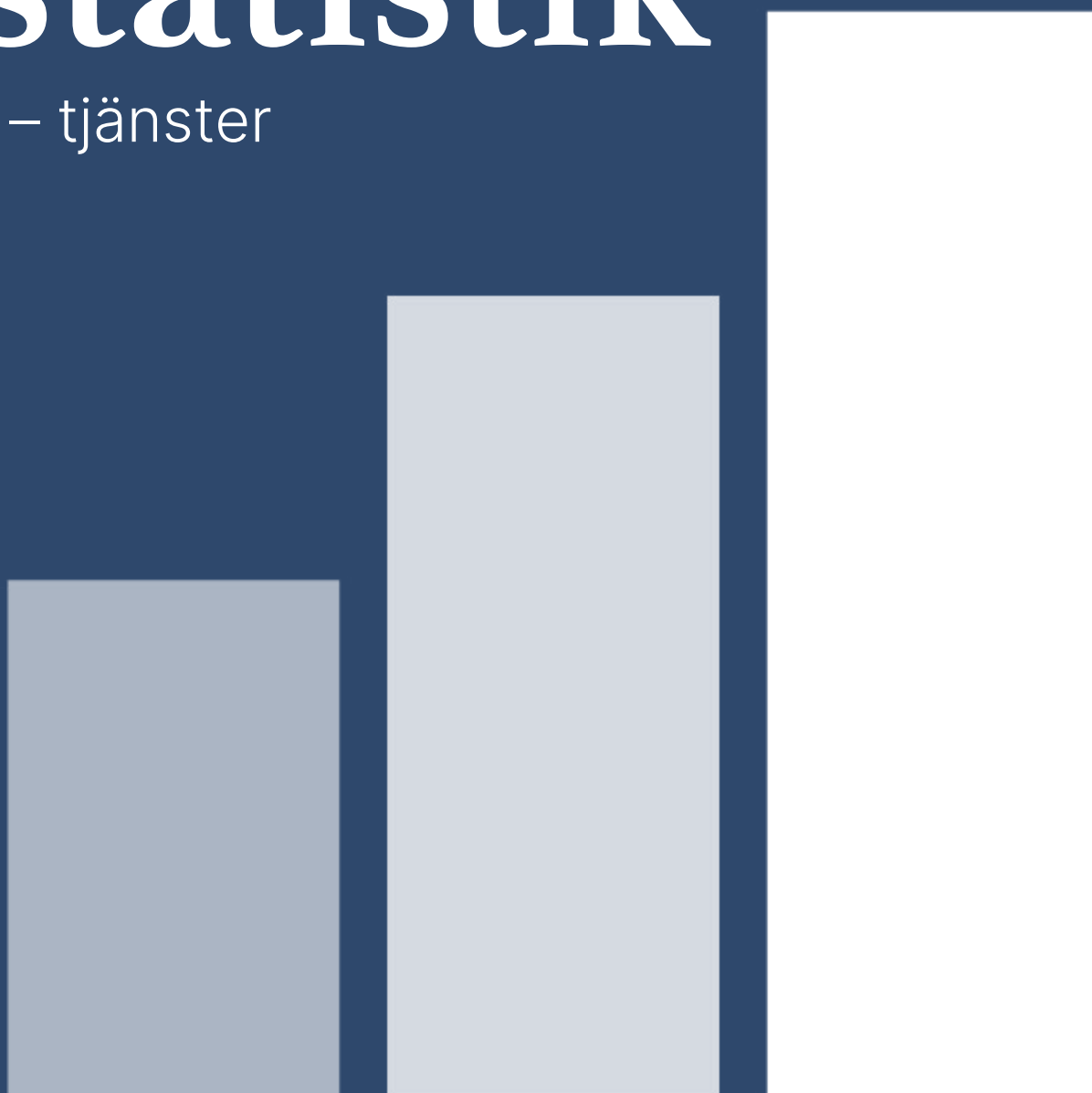
Barometerindikatorn

Förändring 12 mån: -2,9 enheter

statistik

– tjänster

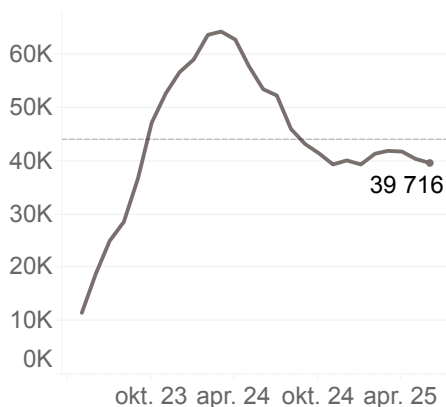

DELTAGARANTAL ROM2

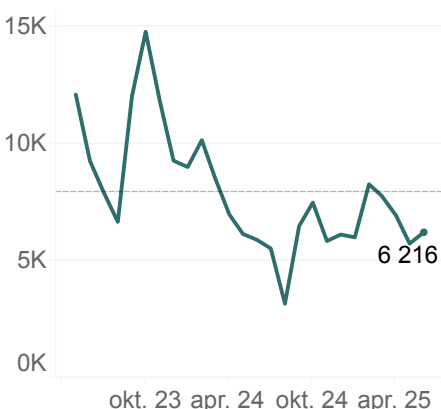
Antalet deltagare i ROM2 fortsatte att falla i juni (-1,9 procent), och uppgick till 39 716. Antalet nya beslut ökade (+8,4 procent) till 6 216, medan antalet deltagare som

lämnat tjänsten minskade (-6,9 procent) till 6 958.

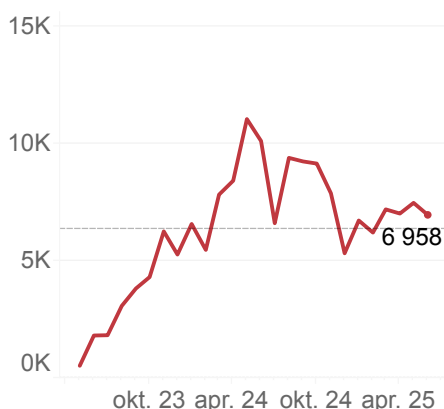
Kvarstående deltagare: **39 716**
Förändring : **-753 [-1,9%]**

Nya deltagare: **6 216**
Förändring : **483 [8,4%]**

Deltagare som lämnat: **6 958**
Förändring : **-512 [-6,9%]**

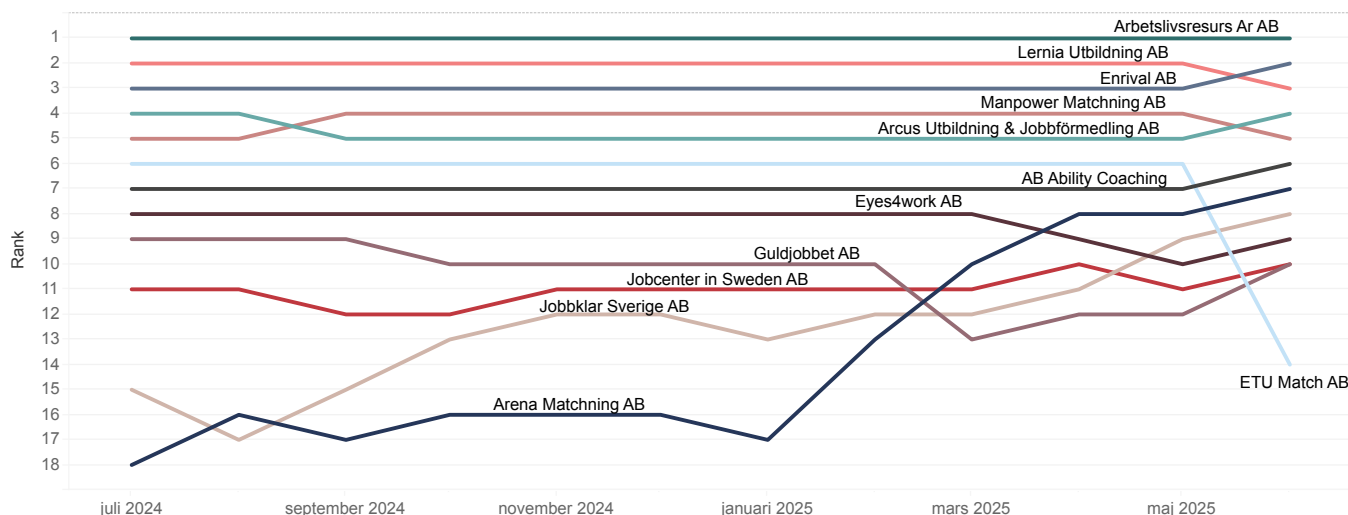

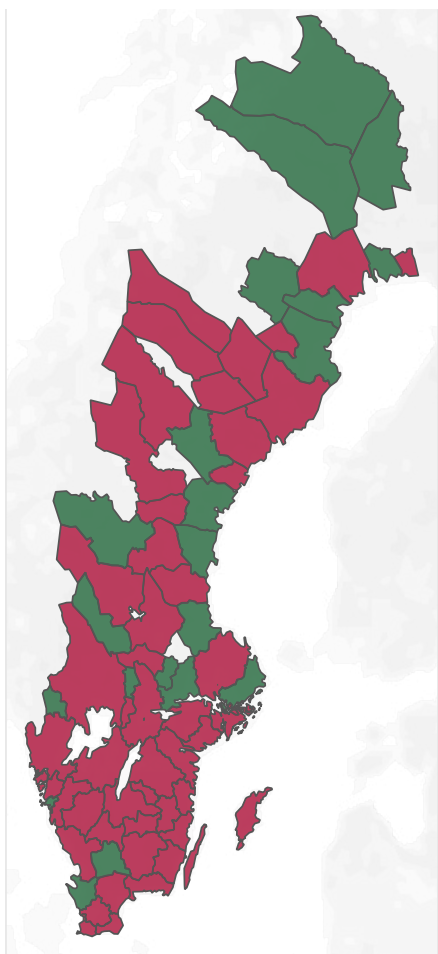
Kvarstående, nya och deltagare som har lämnat ROM2

10 STÖRSTA ROM2

Att marknaden genomgått stora förändringar syns tydligt när man tittar på topplistan över tid. Diagrammet visar förändringen i storleksrankning (baserat på

antalet deltagare) för de leverantörer som tillhörde de 10 största i juni samt i maj.

LEVERANSOMRÅDEN VOLYMTUTVECKLING TOPP 15

De blodröda siffrorna från förra månaden, då antalet deltagare sjönk i alla de största områdena bortsett från ett, förbättrades något i juni. Antalet deltagare ökade i fem av de 15 största områdena.

Fortsatt minskar dock volymerna i merparten av landets leveransområden. I norra Sverige återfinns dock flera områden där antalet deltagare ökat jämfört med föregående månad.

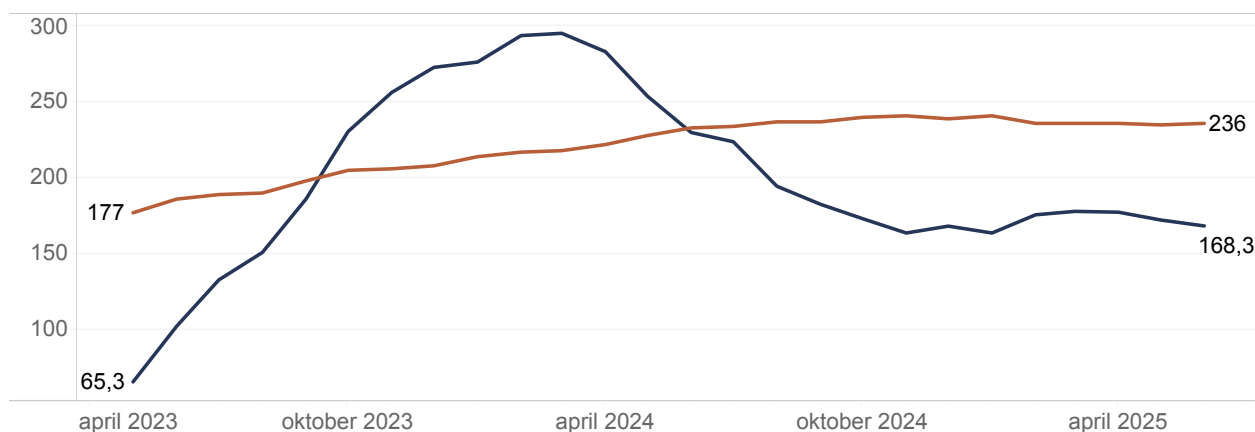
	Kvarstående senaste månaden	Procentuell förändring
1 Stockholm Mitt	4 633	-0,7%
2 Göteborg Mitt	3 511	1,0%
3 Malmö	3 019	-0,5%
4 Stockholm Nord	2 455	2,9%
5 Stockholm Syd	2 367	-1,5%
6 Västerås	1 972	5,5%
7 Helsingborg	1 715	2,6%
8 Uppsala	1 250	-4,9%
9 Eskilstuna	1 245	-2,7%
10 Örebro	1 236	-5,4%
11 Kristianstad	1 124	-5,0%
12 Trollhättan-Uddevalla-Vänersborg	1 112	-5,0%
13 Karlstad	962	-0,7%
14 Norrköping	954	-3,7%
15 Gävle	933	0,6%

Volymutveckling i de största leveransområdena..

LEVERANTÖRER ROM2

Antalet leverantörer ökade med en, till 136 stycken, i juni. På längre sikt tycks antalet leverantörer i systemet ha stabiliserats på en nivå runt 230, men det

kan komma att förändras i takt med att Arbetsförmedlingen säger upp kontrakt. Antalet deltagare per leverantör i genomsnitt sjönk i juni till 168,3 (172,2 i maj).

Utvecklingen av antalet leverantörer och deltagare över tid i ROM2

MARKNADSANDELAR ROM2

Listan över de 30 största leverantörerna visar i juni avsevärt större förändringar än normalt. Flera av de största leverantörerna har som en konsekvens av Arbetsförmedlingens uppsägningar av kontrakt tappat många deltagare. Bland de leverantörer som tappat flest deltagare återfinns ETU Match AB (-34,8 procent), Manpower (-8,3 procent) och Arbetslivsresurs (-7,9 procent). De stora förändringarna har lett till positionsförändringar i listan, där många tagit positioner och andra har halkat ner.

Till vinnarna den senaste månaden kan räknas Aros Matchning AB (+18,3 procent), Curonova Consulting AB (+9 procent), Jobbklar Sverige (+8,4 procent) och Trim Tab AB (+8,1 procent).

Det nya namnet på listan, AKG Sverige AB, är i själva verket Jobfind Sverige AB, som sedan förra månaden har bytt namn.

Marknaden - juni

Kvarstående deltagare
39 716

Förändring kvarstående
-753

Procentuell förändring
-1,9%

De 30 största i ROM2

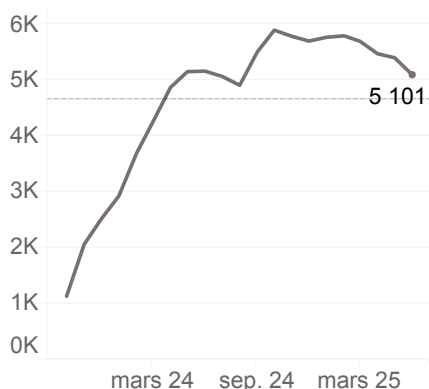
			Kvarstående deltagare	Förändring kvarstående	Procentuell förändring	Marknadsandel
1	-	Arbetslivsresurs Ar AB	1 930	-166	-7,92%	4,86%
2	▲	Enrival AB	1 846	-27	-1,44%	4,65%
3	▼	Lernia Utbildning AB	1 808	-66	-3,52%	4,55%
4	▲	Arcus Utbildning & Jobbförmedling AB	1 368	36	2,70%	3,44%
5	▼	Manpower Matchning AB	1 299	-118	-8,33%	3,27%
6	▲	AB Ability Coaching	932	-18	-1,89%	2,35%
7	▲	Arena Matchning AB	911	43	4,95%	2,29%
8	▲	Jobbklar Sverige AB	849	66	8,43%	2,14%
9	▲	Eyes4work AB	788	23	3,01%	1,98%
10	▲	Guldjobbet AB	763	36	4,95%	1,92%
		Jobcenter in Sweden AB	763	2	0,26%	1,92%
12	▲	Trim tab AB	706	53	8,12%	1,78%
13	▲	Curonova Consulting AB	653	54	9,02%	1,64%
14	▼	ETU Match AB	644	-343	-34,75%	1,62%
15	-	HelloLilly AB	638	2	0,31%	1,61%
16	▲	AB Coachgruppen Strömbergs	608	28	4,83%	1,53%
17	▼	Clustera Sverige AB	600	-40	-6,25%	1,51%
18	-	Haga Rekrytering AB	593	27	4,77%	1,49%
19	▲	Academedia Eductus AB	534	33	6,59%	1,34%
20	▼	Iris Hadar AB	533	-7	-1,30%	1,34%
21	▲	Aros Matchning och Utbildning AB	518	80	18,26%	1,30%
22	▼	Connecto AB	498	33	7,10%	1,25%
23	▲	AKG Sverige AB	485			1,22%
24	▼	Power Elitgruppen AB	474	24	5,33%	1,19%
25	▼	Job By Instep AB	451	-11	-2,38%	1,14%
26	▼	ArbetsCentralen Sverige AB	449	4	0,90%	1,13%
		Re:shift Jobb & Utbildning AB	449	10	2,28%	1,13%
28	-	Randstad Risesmart AB	422	13	3,18%	1,06%
29	-	Asuria People Services (Sweden) AB	377	-5	-1,31%	0,95%
30	▼	Jobbpunkten AB	376	-51	-11,94%	0,95%

De 30 största ROM2-leverantörerna

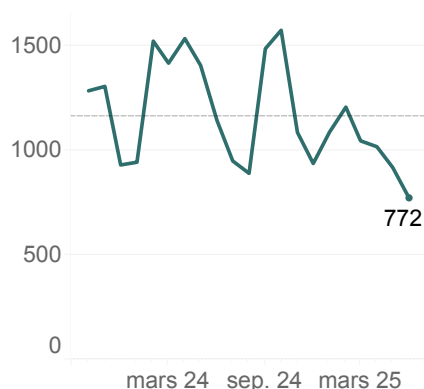
DELTAGARANTAL STA

Antalet deltagare i Steg till arbete fortsatte att minska i juni (-6 procent) och stannade på 5 101. Även antalet nya beslut minskade (-15,8 procent), liksom antalet personer som lämnade tjänsten (-1,7 procent).

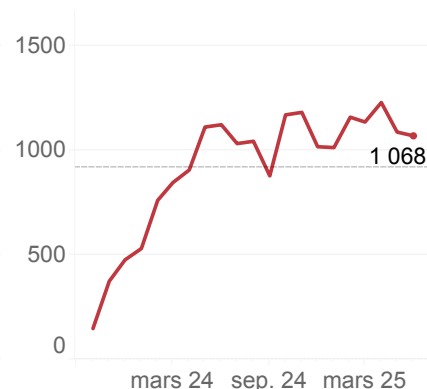
Kvarstående deltagare: **5 101**
Förändring: **-305 [-6%]**

Nya deltagare: **772**
Förändring: **-145 [-15,8%]**

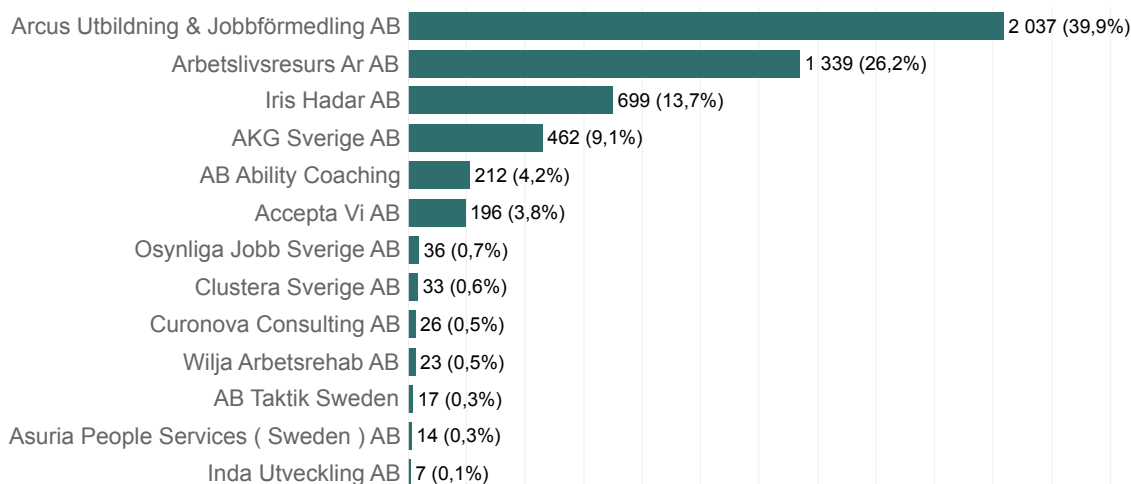
Deltagare som lämnat: **1 068**
Förändring: **-18 [-1,66%]**

Kvarstående, nya och deltagare som har lämnat Steg till arbete

MARKNAD STA

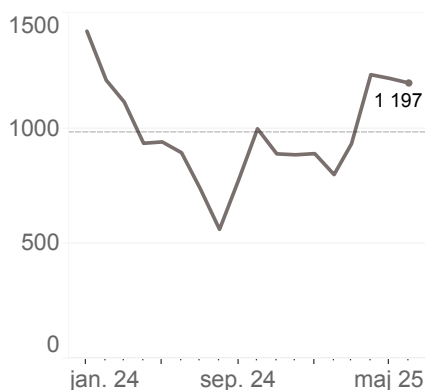
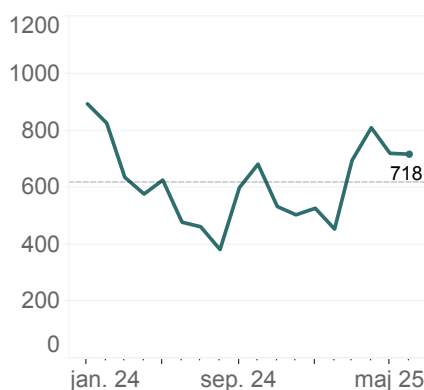
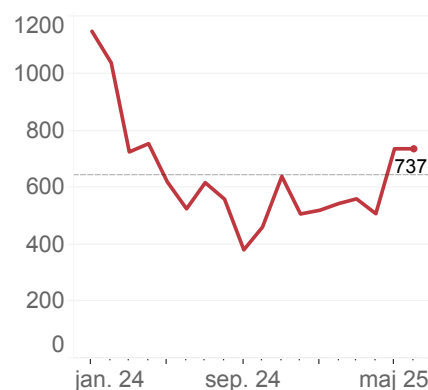
Arcus är fortsatt den största leverantören, även om de tappat något i marknadsandel jämfört med föregående månad. På andra och tredje plats kommer Arbetslivsresurs och Iris Hadar, som båda ökat sina marknadsandelar något sedan föregående månad, trots att antalet deltagare blivit färre.

Antalet kvarstående deltagare i Steg till arbete, fördelat på leverantör

DELTAGARANTAL KVL

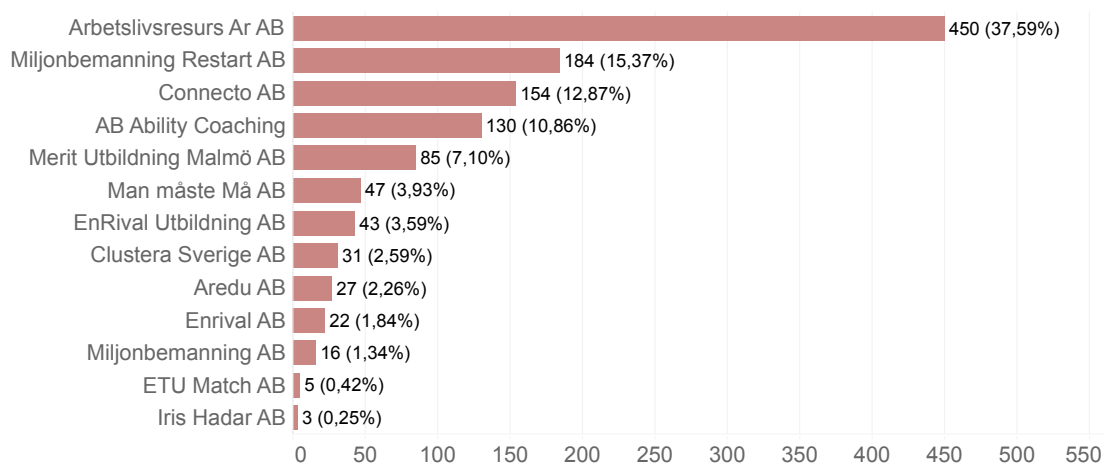
Förändringarna inom Karriärvägledning är mycket små, för samtliga indikatorer. Antalet deltagare föll med 20 (-1,6 procent) medan antalet nya deltagare minskade mycket marginellt (-0,4 procent) och antalet som lämnat var helt oförändrat jämfört med föregående månad.

Kvarstående deltagare: **1 197**Förändring: **-20 [-1,64%]**Nya deltagare: **718**Förändring: **-3 [-0,42%]**Deltagare som lämnat: **737**Förändring: **0 [0,00%]**

Kvarstående, nya och deltagare som har lämnat Karriärvägledning.

MARKNAD KVL

Marknaden är relativt oförändrad. Connecto, Miljonbemanning Restart, Ability Coaching och Merit Utbildning Malmö ligger kvar i mittensegmentet med få rörelser på marknaden i övrigt.

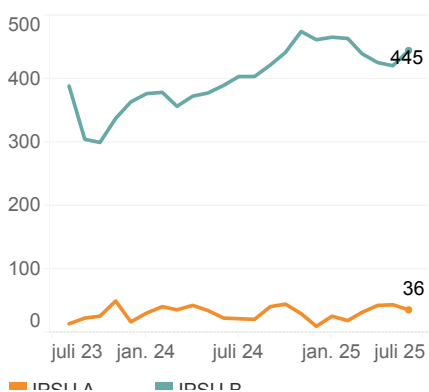

Antalet kvarstående deltagare i Karriärvägledning, fördelat på leverantör.

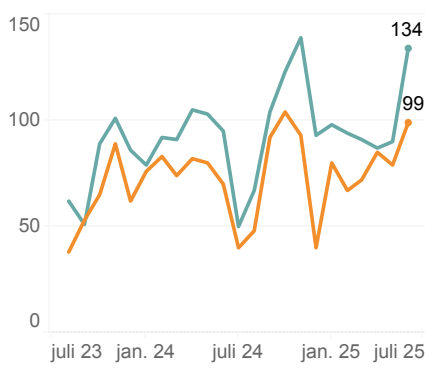
DELTAGARANTAL IPSU

Antalet deltagare i IPSU förblev relativt oförändrat i juni jämfört med maj, medan antalet nya beslut ökade med 37,9 procent. Ökningen återfanns både i del A och del B. Antalet personer som avslutade IPSU steg något i juni.

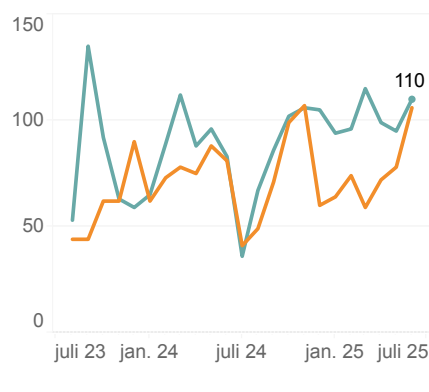
Kvarstående deltagare: **481**
Förändring: 16 [3,4%]

Nya deltagare: **233**
Förändring: 64 [37,9%]

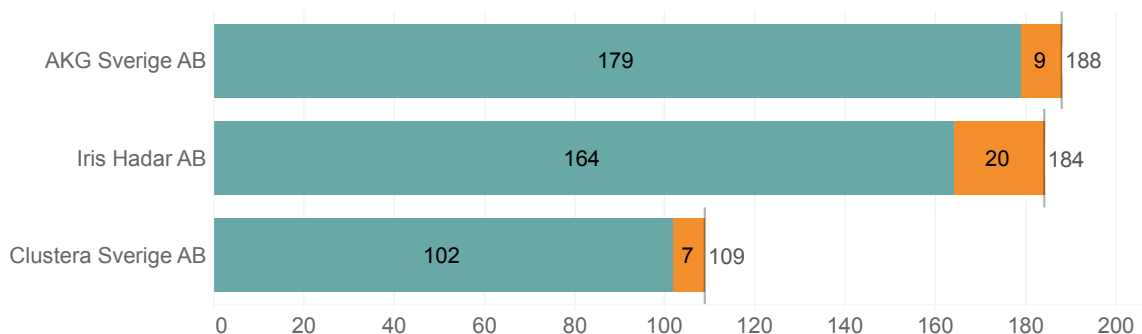
Deltagare som lämnat: **216**
Förändring: 43 [24,9%]

Kvarstående, nya och deltagare som har lämnat Individuellt pedagogiskt stöd vid utbildning.

MARKNAD IPSU

AKG Sverige (tidigare Jobfind Sverige AB) var den största aktören inom IPSU i juni, men Iris Hadar hade nästan lika många deltagare. Clustera är fortsatt den tredje största aktören.

Antalet kvarstående deltagare i Individuellt pedagogiskt stöd vid utbildning, fördelat på leverantör.

statistik

– utbildning

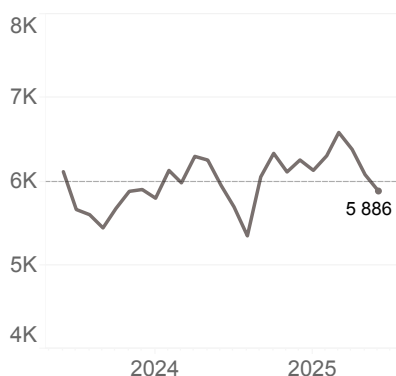

DELTAGARANTAL
AUB

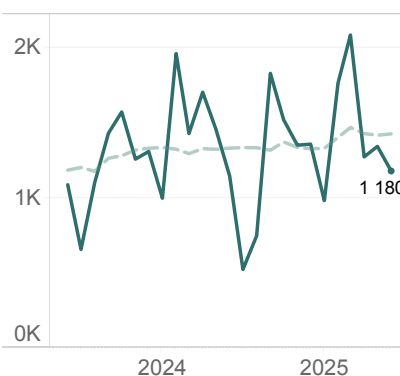
Ännu syns ingen effekt av Arbetsförmedlingens ökade ambitionsnivå avseende arbetsmarknadsutbildning. Antalet deltagare föll i juni med 3,2 procent jämfört med maj och hamnade på 5 886 vilket är under den långsiktiga trenden.

Även antalet nya beslut om arbetsmarknadsutbildning minskade (-12,2 procent).

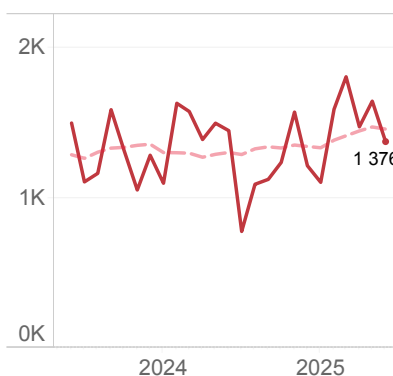
Kvarstående deltagare: **5 886**
Förändring: **-196 [-3,2%]**

Nya deltagare: **1 180**
Förändring: **-164 [-12,2%]**

Deltagare som Lämnat: **1 376**
Förändring: **-270 [-16,4%]**

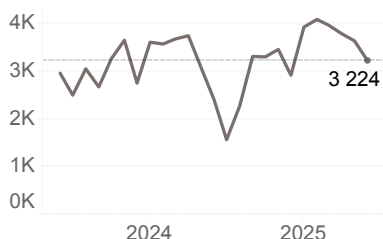
Kvarstående, nya och deltagare som lämnat arbetsmarknadsutbildning

DELTAGARANTAL
FUB

Antalet deltagare i förberedande utbildning minskade i juni jämfört med i maj, och är nu i linje med den långsiktiga trenden. Antalet nya beslut föll kraftigt (-23,5 procent) jämfört med i maj. Deltagare i Folkhögskolesatsningen har minskat (-233 personer) jämfört med i maj, medan

antalet deltagare i yrkessvenska har ökat (+67 deltagare). Oroande är att antalet deltagare i orientering, test och kartläggning inför arbetsmarknadsutbildning minskat med 139 personer sedan föregående månad.

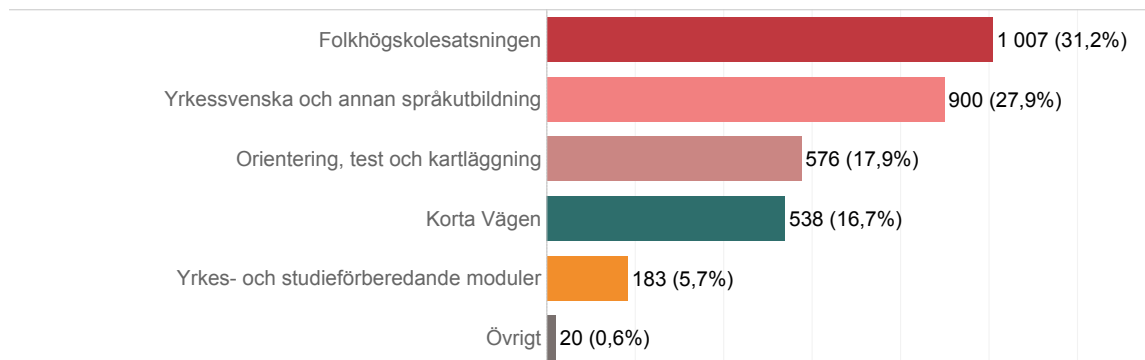
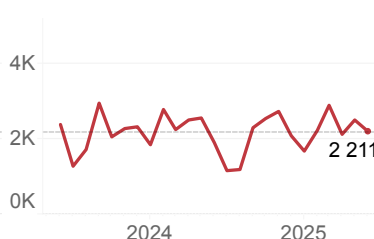
Kvarstående deltagare: **3 224**
Förändring: **-410 [-11,3%]**

Nya deltagare: **1 805**
Förändring: **-556 [-23,5%]**

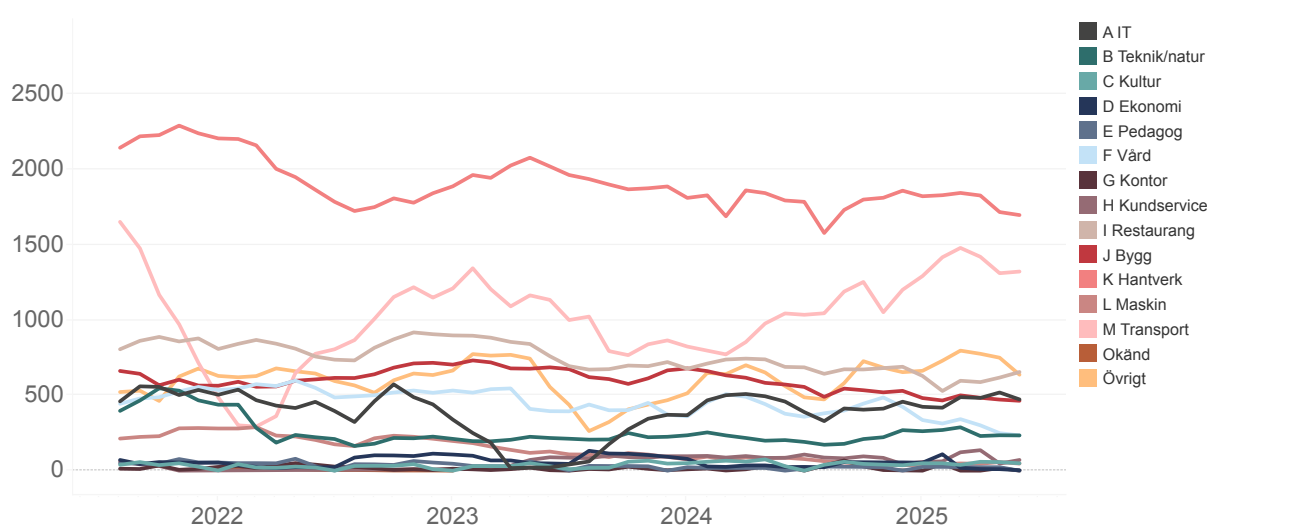
Deltagare som Lämnat: **2 211**
Förändring: **-298 [-11,9%]**

Kvarstående, nya och avslutade deltagare i förberedande utbildning samt fördelning per utbildningsinriktning

DELTAGARE PER UTBILDNINGSSINRIKTNING AUB

Överlag är förändringarna för de olika utbildningsinriktningarna väldigt små jämfört med maj. Antalet deltagare inom den största inriktningen, Hantverk, minskade något, medan antalet deltagare inom transport ökade marginellt. Den största minskningen skedde dock inom kategorin övrigt.

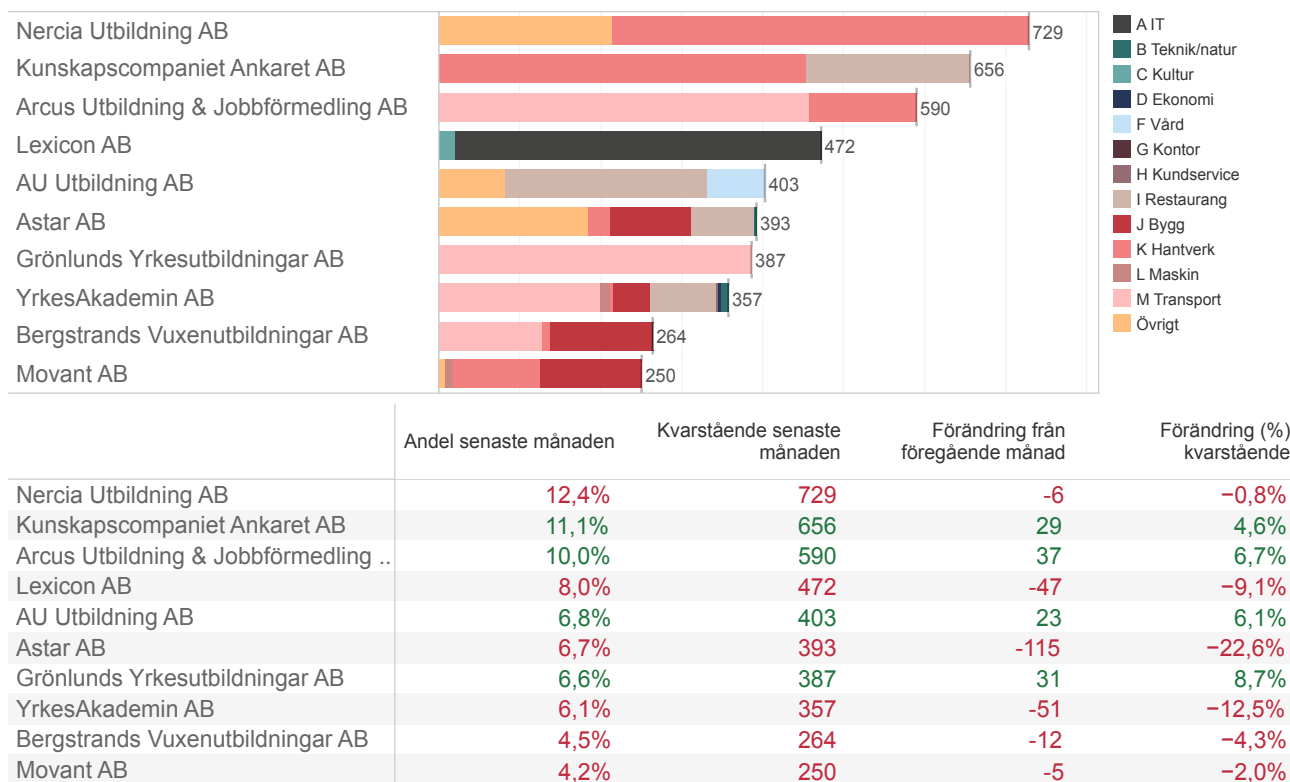

	Andel senaste månaden	Kvarstående senaste månaden	Förändring från föregående månad
K Hantverk	28,8%	1 697	-20
M Transport	22,5%	1 322	11
I Restaurang	11,1%	655	37
Övrigt	10,8%	637	-113
A IT	8,0%	473	-46
J Bygg	7,9%	464	-8
B Teknik/natur	4,0%	234	-1
F Vård	4,0%	234	-15
H Kundservice	1,2%	71	24
C Kultur	0,8%	49	-8
L Maskin	0,8%	47	-10
D Ekonomi	0,1%	3	-7

Kvarstående deltagare i arbetsmarknadsutbildning efter utbildningsinriktning

MARKNADSÖVERSIKT - TOPP 10 AUB

Det är fortsatt Nercia som är den största aktören inom arbetsmarknadsutbildningen, även om de tappat några få deltagare sedan maj. Både den näst största aktören - Kunskapscompaniet Ankaret, och den tredje största - Arcus, hade fått fler deltagare i juni än i maj.

Antal deltagare i arbetsmarknadsutbildning per leverantör och utbildningsinriktning